

Kiɲnêɲ 2

Kiɲnêɲ Buku Kêtu Luagêcɲa tonec gêjac têku Kiɲnêɲ Buku ɲamataɲa ma gêjac miɲ lau Israel nêɲ gamêɲ luagêc ɲabiɲ ɲagêdô.

Buku tau ɲasêbu luagêc gebe

1. Môkêlatu 1-17 Gamêɲ Israelɲa ɲamiɲ e gêdêɲ ɲacjo sesen malacsêga Samaria su ma sêku gamêɲ tulu gêdêɲ jala 721 gêmun Kilisi gêmêɲ nomɲa kêsêp ɲasêbu ɲamataɲa tonec.
2. Môkêlatu 18-25 Gamêɲ Judaɲa ɲamiɲ ɲagêdô kêsêp ɲasêbu kêtu luagêcɲa tonec. Gamêɲ Israelɲa gêbacnê, mago ɲacjo sêku gamêɲ Judaɲa tulu seben atom. Mago gêdêɲ jala 586 gêmun Kilisi gêmêɲ nomɲa kiɲ Babelɲa Nebukadnesar gesen malac Jerusalem su ma kêkêɲ Gedalia kêtu gôliɲwaga Judaɲa. Judanêɲ kiɲ ɲamuɲa Jojakim nê miɲ kêsêp môkêlatu ɲamuɲa amboac tonanɲen.

Kiɲnêɲ Buku ɲamataɲa kêsôm lasê su gebe gêɲwapac êtap gamêɲ Israel to Juda sa êtu kiɲ to lau sêwi Anôtô siɲɲa. ɲacjo sesen malacsêga Jerusalem su to sêwê Judawaga taêsam jasêɲgôɲ kapoacwalô anɲa Babel. Biɲ tonanɲ gêjam lau Israel nêɲ lêɲ ôkwi samucɲen. Propete Elisa, taɲ gêjô propete Elia su naɲ, nê miɲ gêjam sêga gêc Kiɲnêɲ Buku Kêtu Luagêcɲa.

1:1-18 Elia geoc biɲ lasê gebe Israelnêɲ kiɲ Ahasia êmac êndu. Eɲ gêmác êndu su, go Jehoram gêjô eɲ su.

2

Elia kêpi undambê gêja

¹ Gêdêŋ ŋasawa, taŋ Apômtau gebe êkôc Elia ŋa mu ilai êpi undambê êna naŋ, Elia agêc Elisa dêdi aŋga Gilgal ma sêsêlêŋ sêja. ² Elia kêsôm gêdêŋ Elisa gebe “Aê jateŋ aôm gebe ômoa Gilgal tonec gebe Apômtau kêsakiŋ aê gebe jana Betel.” Mago Elisa gêjô eŋ awa gebe “Apômtau gêŋgôŋ mata jali ma aôm gômôa matam jali, tec aê oc jawi aôm siŋ atomanô.” Amboac tonanê êsêagêc sêwiŋ taunê sêsêp Betel sêja. ³ Ma propete toŋ teŋ, taŋ sêmoa Betel naŋ, sêsa dêdêŋ Elisa sêmêŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm oc kôjala gebe ocsalô tonec Apômtau gebe êkôc nêŋ ŋatau su aŋga aôm nêŋ nec me masi.” Tec eŋ kêsôm gebe “Aec, aê kajalagac, asôm atom.”

⁴ Elia kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Elisa, aê jateŋ aôm gebe ômoa tonec gebe Apômtau kêsakiŋ aê gebe jana Jeriko.” Mago eŋ kêsôm gebe “Apômtau gêŋgôŋ mata jali ma aôm gômôa matam jali, tec aê oc jawi aôm siŋ atom.” Amboac tonanê êsêagêc jasêô lasê Jeriko. ⁵ Propete toŋ teŋ, taŋ sêmoa Jeriko naŋ, têtû gasuc dêdêŋ Elisa ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe” Aôm oc kôjala gebe ocsalô tonec Apômtau gebe êkôc nêŋ ŋatau su aŋga aôm nêŋ nec me masi.” Tec eŋ gêjô êsêac awenê gebe “Aec, kajalagac, asôm atom.”

⁶ Go Elia kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê jateŋ aôm gebe ômoa tonec gebe Apômtau kêsakiŋ aê gebe jana bu Jordan.” Mago eŋ kêsôm gebe “Apômtau gêŋgôŋ mata jali ma aôm gômôa matam jali, tec aê oc jawi aôm siŋ atomanô.” Amboac tonanê agêc sêsêlêŋ sêja. ⁷ Propete 50 sêja amboac tonanêŋ ma

êsêac sêkô ņasawa jaêcgeŋ gêdêŋ taŋ êsêagêc sêkô bu Jordan ņatali naŋ. ⁸ Go Elia kêkôc nê ņakwê baliŋ jakêluŋ sa ma gi kêsêp bu e bu gêlêc sa makeŋ-makeŋ ma agêc selom gamêŋ kelengeŋ sêja ônêŋa.

⁹ Gêdêŋ taŋ selom jasêpi ônêŋa su naŋ, go Elia kêsôm gêdêŋ Elisa gebe “Apômtau gebe êkôc aê su aŋga aômŋem ma gobe jaŋgôm asageŋ êtu aômŋa.” Ma Elisa kêsôm gebe “Aê jateŋ aôm gebe jawê kain nêŋ ņalau mênjelom aê êtu dim luagêc.” ¹⁰ Ma eŋ kêsôm gebe “Aôm koteŋ gêŋwapac teŋ, mago aôm embe ôlic sêkôc aê su aŋga aômŋem ņa matamanô oc biŋ tau ņanô êsa. Mago embe ôlic aê atom, go biŋ tau ņanô êsa atom.” ¹¹ Sêsêlêŋ ma sêjam biŋgalôm sêmoa ma sep tageŋ kareta ja tohos ja mêngeŋwa êsêagêc kêkôc. Ma Elia ņa mu ilai kêpi undambê gêja. ¹² Elisa gêlic e gêmôêc gebe “O tamoc, tamoc, Israelnêŋ laukasap to lautucgoc.” Ma gêlic eŋ jaôb tageŋ.

Elisa gêjô Elia su

Go eŋ kêkac nê ņakwê gêŋgic gêja luagêc. ¹³ Go kêkôc Elia nê ņakwê baliŋ, taŋ gebeŋ aŋga ênê naŋ, sa gêmu jakêkô bu Jordan ņatali. ¹⁴ Eŋ kêkôc Elianê ņakwê baliŋ, taŋ gebeŋ naŋ, jagi kêsêp bu ma kêsôm gebe “Apômtau, Elianê Anôtô gêmôa ondoc.” Ma gêdêŋ taŋ eŋ gi ņakwê kêsêp bu tau naŋ, bu gêlêc sa makeŋ-makeŋ ma Elisa gelom gêmêŋ ņamakeŋ.

¹⁵ Gêdêŋ taŋ propete toŋ teŋ, taŋ sêmoa Jeriko naŋ, sêlic eŋ gêmu gêdêŋ êsêac gêmêŋ naŋ, êsêac sêsôm gebe “Elianê ņalau gêsac Elisa ņaô.” Ma êsêac sêpuc eŋ tôŋ-tôŋ mênsewec laŋôŋanô kêsêp nom. ¹⁶ Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gôlicgac me, lau ņaclai 50 tec sêmoa sêwiŋ nêŋ sakiŋwaga aêac. Aêac

aterÏ aôm, gebe ôkêÏ êsêac nasensom nêÏ ñatau. Oc moae Apômtaunê Ñalau gêôc eÏ sa e jagêwi eÏ sin gêmoa lôcdênaÏ ñaô me gêmoa busawa teÏ.” Ma eÏ kêsôm gebe “AsakiÏ lau atom.” ¹⁷ Mago êsêac sêkac eÏ ñapaÏ e eÏ maja kêsa, tec kêsôm gebe “AsakiÏ êsêac sêna.” Tec êsêac sêsakiÏ lau 50. Ma êsêac sesom eÏ bêc têlêac e têtap eÏ sa atomanô. ¹⁸ Elisa gacgeÏ gêmoa Jeriko ma êsêac sêmu dêdêÏ eÏ sêja ma eÏ kêsôm gêdêÏ êsêac gebe “Aê kasôm gêdêÏ amac gebe ‘Ana atom’ me masi.”

¹⁹ Lau malacÏa sêsôm gêdêÏ Elisa gebe “Ôlic acgom, malac tonec ñagêÏ samob ñajamanô, kêtôm ñoc ñatau tau gêlic, mago bu tau ñajam atom ma gêjam lauonêÏ ñapalê su.” ²⁰ EÏ kêsôm gebe “AkêÏ gwêc êsêp laclu wakuc teÏ ma akêÏ êndêÏ aê êmêÏ.” Amboac tonarÏ êsêac sêkôc gêÏ tau gêdêÏ eÏ sêja. ²¹ Go eÏ gêja ma kêpalip gwêc kêsêp bumata tau ma kêsôm gebe “Apômtau kêsôm amboac tonec gebe ‘Aê gagôm bu tonec ñajam kêsa. Gêmacanô me sênam ñapalê suna êsa tonec atomanô.’ ” ²² Amboac tonarÏ bu tau ñajam kêsa e mênghêdêÏ ocsalô tonec kêtôm biÏ, taÏ Elisa kêsôm naÏ.

²³ EÏ anga tonarÏ kêpi Betel gêja ma gêdêÏ taÏ eÏ kêsêlêÏ kêpi gêmoa naÏ, ñapalê ñasec-ñasec ñagêdô sêsa anga malac mênşêsu eÏ susu sêmôc geden eÏ gebe “MôkêÏkaÏ, ôpi ômôêÏ. MôkêÏkaÏ, ôpi ômôêÏ.” ²⁴ Tec eÏ kêkac tau ôkwi ma gêdêÏ taÏ eÏ gêlic êsêac naÏ, eÏ kêpuc boa êsêac gêjam Apômtau lanô. Ma bôc saleÏÏa ber têna luagêc sêsa anga saleÏ sêmêÏ ma sêkac ñapalê 42 tonarÏ popoc. ²⁵ EÏ anga tonarÏ gacgeÏ kêpi lôc Karmel gêja ma anga tonarÏ gêmu gêja malac Samaria.

3:1–4:7 Israel to Juda ma Edom nêj kin sêjac sin gêdêj Moab, mago sêku enj tulu atom.

4

Elisa agêc awê Sunemja

⁸ Gêdêj bêc tenj Elisa gêja Sunem. Awê tolêlôm tenj gêmoa tonan. Enj kêkac enj gebe êniñ gêj anja ênê. Amboac tonan gêdêj têm samob, tanj enj kêsa intêna tonan nan, kêsô gêdêj enj gêja gebe êniñ gêj.

⁹ Ma awê tau kêsôm gêdêj nê akwenj gebe “Ôlic acgom, aê kajala gebe nac tônê enj Anôtônê nac dabunj tenj, tanj kêsa aêacnêj intêna napanjenj nan.

¹⁰ amansanj balêm saunj tenj tosaginj anja nadenj nãôña ma takêj mê to tebo ma lêpônj to lamp tenj êkô êtu enja. Ma enj embe êndêj aêac êmêj, go êngôj tonan.”

¹¹ Gêdêj bêc tenj enj gêo lasê tonan ma kêsô nê balêm gêja ma kêlêwanj tau. ¹² Ma enj kêsôm gêdêj nê sakinwaga Gehasi gebe “Ômôêc awê Sunemja tonan.” Enj gêmôêc awê tau mênkêkô enj lanônêmja. ¹³ Ma Elisa kêsôm gêdêj Gehasi gebe “Galoc ôsôm êndêj awê tau gebe ‘Gôlicgac me, aôm gôgôm gêjêlêlôm taêsam tonec kêtû aêagêcja, tec aê jakêj asagenj êndêj aôm êjô. Aê jamansanj binj tenj endenj kinj êtu aômja me êndêj nac sinjêlêc me masi.’ ” Awê tau gêjô enj awa gebe “Aê gamoa gawinj noc lau.” ¹⁴ Ma Elisa kêtû kênac Gehasi gebe “Janjôm gêj asagenj êtu enja.” Enj gêjô ênê binj gebe “Êne latu masi, ma nê akwenj kêtû nãmalacanô sugac.” ¹⁵ Go Elisa kêsôm gebe “Ômôêc enj.” Gêdêj tanj enj gêmôêc enj nan, awê tau kêkô sacgêdô. ¹⁶ Ma

Elisa kêsôm gebe “ÊndêŊ jala ten, ŋasawa amboac galoc aôm oc ôsip latôm ten.” Ma awê tau kêsôm gebe “O ŋoc ŋatau, kôtu Anôtônê ŋac. Ônsau nêŋ sakinŋagao aê atôm.” ¹⁷ Mago awê tau taê e kêkôc latu ten gêdêŋ têm komô gêbacnê, kêtôm têm, tan Elisa kêsôm gêdêŋ en nan.

¹⁸ Ŋapalê tau kêtû kapôêŋ ma gêdêŋ bêc ten en gêwiŋ tama kêsa gêdêŋ lau sêjac kôm ŋanô saŋa gêja. ¹⁹ Ma en kêtan gêdêŋ tama gebe “Joe, ŋoc môkêcapac, ŋoc môkêcapac.” Tec tama kêsôm gêdêŋ nê sakinŋaga gebe “Ôkôc en ôndêŋ têna êna.” ²⁰ Go en kêsip ŋapalê sa jakêkêŋ en gêdêŋ têna. Ŋapalê gêŋgôn en labum e gêdêŋ oc kêkô ŋaluŋ ma gêmâc êndu. ²¹ Awê tau kêpi jaketoc ŋapalê gêc Anôtônê ŋac nê mê, go gêsâŋ katam auc ma kêsa gêja. ²² Go gêmôêc nê akwen ma kêsôm gebe “Ôsakinŋ sakinŋaga ten êndêŋ aê êmêŋ ma donki ten êwiŋ gebe aê ŋagaôgeŋ jandêŋ Anôtônê ŋac jana ma jamu jamêŋ êtiam.” ²³ En kêtû kênac gebe “Aôm galoc ôndêŋ en ôna êtu asagenŋa. Galoc bêc ajôn mêŋgêô lasê me sâbat kêsa atom nec.” Awê gêjô en awa gebe. “Kêtôm, ôsôm taêsam atom.” ²⁴ Go en kêkêŋ waba gêsac donki ma kêsôm gêdêŋ nê sakinŋaga gebe “Ôkac donki gebe êsêlêŋ ŋagaôgeŋ, êtu malô êtu aêŋa atom e jasôm êndêŋ aôm acgom.” ²⁵ Amboac tonan en gêdi ma jagêô lasê gêdêŋ Anôtônê ŋac anŋa lôc Karmel.

Gêdêŋ tan Anôtônê ŋac gêlic awê tau gêmêŋ nan, en kêsôm gêdêŋ nê sakinŋaga Gehasi gebe “Ôlic acgom, awê Sunemŋa gêmêŋ. ²⁶ Ôlêti naôpuc en tôŋ-tôn ma ôtu kênac en gebe ‘Aôm gômoa ŋajam

me. Ma nê m akweŋ gêmoa ŋajam me. Nê m ŋapalê gêmoa ŋajam me.’ ” Ma eŋ gêjô ênê biŋ gebe “Samob sêmoa ŋajam.” ²⁷ Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêo lasê gêdêŋ Anôtônê ŋac aŋga lôc tau naŋ, eŋ gêlô eŋ akaiŋ tôn. Ma Gehasi gêmêŋ gebe êkac eŋ su, mago Anôtônê ŋac kêsôm gebe “Ôndec eŋ gebe galic eŋ katu ôluŋ-ôluŋeŋ. Apômtau kêsîŋ biŋ tau ma kêsôm lasê gêdêŋ aê atom.” ²⁸ Go awê tau kêsôm gebe “Aê kateŋ ŋapalê teŋ gêdêŋ ŋoc ŋatau aôm me masi. Aê kasôm gebe ‘Aôm ônsau aê ŋaômageŋ naŋ atom me.’ ” ²⁹ Go Elisa kêjatu Gehasi ma kêsôm gebe “Ôjandiŋ nê m ômbiŋkap tôn ma ômêŋgôm ŋoc tôc êsêp lêmam ma ôsêlêŋ. Embe ŋac teŋ êndac aôm naŋ, awam ênac eŋ atom. Ma embe teŋ ê moalêc aôm, naŋ ôjô eŋ awa atom. Ôkêŋ ŋoc tôc ênsac ŋapalê laŋôanô ŋaô.” ³⁰ Go ŋapalê têna kêsôm gebe “Apômtau gêmoa mata jali ma aôm taôm gômoa matam jali, tec aê oc jawi aôm siŋ atom.” Amboac tonan ŋac tau gêdi ma gêwiŋ awê tau gêja. ³¹ Gehasi gêmuŋ ma kêkêŋ tôc tau gêsac ŋapalê laŋôanô ŋaô, mago gêŋô ŋapalê nê awa teŋ me kêsaê ŋapalê mata jali êsa ŋapuc teŋ atom. Tec eŋ gêmu gêja gebe êtap Elisa sa ma êsôm êndêŋ eŋ gebe ŋapalê mata jali kêsa atom.

³² Gêdêŋ taŋ Elisa mêŋgêo lasê andu naŋ, eŋ gêlic ŋapalê tomatêgeŋ gêc ênê mê. ³³ Amboac tonan eŋ kêsô jagêsaŋ katam auc ma keteŋ mec gêdêŋ Apômtau. ³⁴ Go eŋ kêpi mê jakêmêtôc tau gêsac ŋapalê tau ŋaô, kêkêŋ awasuŋ gêdêŋ eŋ awasuŋ, mataanô gêdêŋ ênê mataanô ma lêma gêsac ênê lêma ma gêdêŋ taŋ eŋ jagêsaŋ ŋapalê ŋaô naŋ, ŋapalê tau ôli ŋandaŋ kêsa. ³⁵ Go eŋ gêdi sa kêtiam ma

kêsêlêŋ gêja ma gêmêŋ anġa andu lêlôm kêtû dim tagen, go jakêmetôc tau gêsac ŋapalê tau kêtiam. Ŋapalê kêsamuc kêtû dim 7 ma mata gêlac. ³⁶ Go en gêmôêc Gehasi ma kêsôm gêdêŋ en gebe “Ômôêc awê Sunemŋa.” Amboac tonan en gêmôêc en. Ma awê tau gêdêŋ Elisa gêmêŋ, tec en kêsôm gebe “Ôkôc latôm sa.” ³⁷ En kêtû gasuc jagêu tau gêc Elisa akainŋa lanġanô gêdêŋ nom. Go kêkôc latu sa ma kêsâ awê gêja.

4:38-44 Propete Elisa nê miŋ luagêc kêsêp ŋamadiŋ tonec.

5

Naemannê kole kêsêlô

¹ Kin Suriana nê siŋwaga nêŋ ŋac siŋsêlêc ten gêmoa ŋaê Naeman. En ŋac towae ma nê ŋatau ketoc en sa gebe Apômtau kêkêŋ en kêku lau Suriana nêŋ ŋacjo tulu. Ma kole gêjac têc en auc. ² Gêmunġen gêdêŋ taŋ lau Suria sêjac siŋ nan, êsêac sêjanġo ŋapalêo ten anġa gamêŋ Israelŋa sêja. Ŋapalêo tonan jasêkêŋ gêjam sakin gêdêŋ Naemannê awê. ³ En kêsôm gêdêŋ nê ŋatau gebe “Ŋoc ŋatau êndêŋ propete, taŋ gêŋġôn Samaria nan, ênaman oc êŋġôm ênê kole ênsêlô.” ⁴ Amboac tonan Naeman jakêsôm gêdêŋ nê ŋatau gebe “Ŋapalêo Israelŋa kêsôm biŋ amboac tonan.” ⁵ Tec kin Suriana gêjô en awa gebe “Ônaman, ma aê gabe jasakiŋ papia ten êndêŋ kin Israelŋa.”

Amboac tonan en gêja. En kêkôc silber 3,000 to gold 6,000 ma ŋakwê moasiŋŋa 10 gêwiŋ. ⁶ Ma en kêkêŋ papia tau gêdêŋ kin Israelŋa. Biŋ tonec gêc papia tau gebe “Embe papia tonec êtap aôm sa, go

ôjala gebe aê kasakiŋ ŋoc sakiŋwaga Naeman gêdêŋ aôm gebe aôm ôŋgôm ênê kole ŋajam êsa.” ⁷ Gêdêŋ kiŋ Israelŋa kêsam papia tau su nanŋ eŋ kêkac nê ŋakwê gêŋgic ma kêsôm gebe “Aê Anôtô me, tec janac êndu to jaŋgôm sêŋgôŋ matenŋ jaliŋa nec. Ŋac tonanŋ kêsakiŋ biŋ gêdêŋ aê gebe jaŋgôm ŋac kole tonanŋ ôli ŋajam êsa. Alic to ajala acgom, eŋ gebe êkalom siŋ.”

⁸ Gêdêŋ taŋ Anôtônê ŋac gêŋô gebe kiŋ Israelŋa kêkac nê ŋakwê gêŋgic nanŋ, eŋ kêsakiŋ biŋ gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Kêtu asagenŋa kôkac nêŋ ŋakwê gêŋgic. Ôkêŋ eŋ êndêŋ aê êmêŋ, go êjala gebe propete teŋ gêŋgôŋ Israel.” ⁹ Amboac tonanŋ Naeman to nê hos ma kareta gêdêŋ Elisa gêja ma kêka kareta tôŋ kêkô Elisanê andu ŋasacgêdô. ¹⁰ Go Elisa kêsakiŋ ŋacjaenŋ teŋ gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Naôliŋ bu êtu dim 7 anŋa bu Jordan, go ôlim êtu selec êtiam.” ¹¹ Mago Naeman têtac ŋandanŋ kêsa ma gêc gêja ma kêsôm gebe “Aê taêc gêjam gebe eŋ tau êsa êndêŋ aê êmêŋ ma awa ênac Apômtau, nê Anôtônê ŋaê to êkêŋ lêma ênsac kole ŋamala ma êŋgôm ôlic tau ŋajam êsa. ¹² Bu Damaskusŋa Abana to Parpar ŋajam kêlêlêc bu Israelŋa atom me. Aê katôm gebe jaliŋ bu tônê ma ôlic ŋajam êsa atom me.” Amboac tonanŋ eŋ kêkac tau ôkwi gêc gêja totêtac secgeŋ. ¹³ Mago ênê sakiŋwaga têtû gasuc eŋ ma sêmac biŋ eŋ gebe “O tamoc, propete embe êjatu aôm gebe ôŋgôm gêŋ kapôêŋ teŋ oc aôm ôŋgôm atom me. Tec ôŋgôm biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ aôm gebe ‘Ôliŋ bu, go ôlim êtu selec’ nanŋ maŋ.” ¹⁴ Amboac tonanŋ eŋ gim kêsêp bu Jordan kêtû dim 7 kêtôm Anôtônê ŋac nê biŋ ma nê ôli kêtû selec

kêtôm ñapalê wakuc teñ nê ôli.

¹⁵ Go eñ to nê lau samob, tañ sêwiñ eñ nañ, sêmu dêdêñ Anôtônê ñac tau sêja. Eñ gêô lasê to kêkô eñ lañônêm ma eñ kêsôm gebe “Gôlicgac me, aê kajala aña nom ñagamêñ samob Anôtô ñanô teñ gêmoa atomanô, lau Israel nêñ tagen. Amboac tonañ ôkôc gêñ ñaômagenña aña nêm sakinwaganê acgom.”

¹⁶ Mago Elisa kêsôm gebe “Apômtau tañ aê gajam sakin eñ nañ, gêmoa mata jali, tec aê gabe jakôc gêñ teñ atomanô.” Ma Naeman kêkac eñ gebe êkôc, mago eñ gêjac jao tau samucgen. ¹⁷ Go Naeman kêsôm gebe “Embe masi, go ôlôc gebe sêkêñ nom êndêñ nêm sakinwaga êtôm donki luagêc sêmbalañ gebe êndêñ ñamu nêm sakinwaga gebe êkêñ daja me da ñagêdô êndêñ anôtô teñ atomanô, Apômtau tagen. ¹⁸ Tagen Apômtau êsuc nêm sakinwaga nê biñ tonecgen ôkwi gebe êndêñ tañ aê jawiñ aêñoc ñatau êsô Rimonnê andu gebe ênam sakin Rimon ma aê japô janduc jamoa Rimonnê andu nañ, Apômtau êsuc aêñoc biñ tonañ ôkwi.” ¹⁹ Elisa kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôna tobiñmalôgen.”

Mago gêdêñ tañ Naeman gêwi eñ siñ ma kêsêlêñ intêna ñasawa dambêgen nañ, ²⁰ Anôtônê ñac Elisa nê sakinwaga Gehasi taê gêjam gêc tau gebe “Gôlicgac me, ñoc ñatau kêgamiñ lêma kêtu ñac Suriana Naeman nê gêñ, tañ kêkôc gêmêñ nañña. Apômtau gêmoa mata jali, aê gabe jalêti jandaguc eñ ma jatap gêñ ñagêdô sa aña ênê.” ²¹ Amboac tonañ Gehasi kêdaguc Naeman. Ma gêdêñ tañ Naeman gêlic ñac teñ kêlêti kêdaguc eñ nañ, eñ kêsêp aña kareta gebe êpuc eñ tôñ-tôñ ma kêtu kênac gebe “Gêñ samob gêc ñajam me masi.” ²² Ma

en ġêjô en awa gebe “Geŋ samob ŋajam. Ŋoc ŋatau kêsakiŋ aê gebe jasôm amboac tonec gebe ‘Lau propete aŋga gamêŋ lôc Epraimŋa nêŋ ŋac wakuc luagêc dêdêŋ aê sêmêŋ galocgeŋ, tec jateŋ gebe ôkêŋ awa silber ŋamatu teŋ ma ŋakwê omŋa luagêc êndêŋ êsêagêc.” ²³ Ma Naeman kêsôm gebe “Jateŋ aôm gebe ôkôc awa ŋamatu luagêc.” Ma en kêkac en ma kêmasaŋ awa ŋamatu silber kêsêp talu luagêc to ŋakwê omŋa luagêc ġêwiŋ ma kêkêŋ ġêdêŋ nê sakiŋwaga luagêc sêbalaŋ sêmuŋ ma Gehasi kêdaguc. ²⁴ Ma ġêdêŋ taŋ en jakêpi gamêŋ ŋabau naŋ, en kêkôc ġêŋ tau su aŋga êsêagêc lemeŋ ma kêkêŋ kêsô andu ġêja. Go kêsakiŋ ŋaclagêc tau sêmu sêja. ²⁵ Go en kêsô jakêkô nê ŋatau laŋônêm. Ma Elisa kêsôm ġêdêŋ en gebe “Gehasi, aôm ġôja ondoc.” Ma en ġêjô biŋ gebe “Nêm sakiŋwaga aê ġaja gamêŋ teŋ atom.” ²⁶ Mago Elisa kêsôm ġêdêŋ en gebe” Aêŋoc ŋalau kêsêlêŋ ġêwiŋ aôm ġêdêŋ taŋ ŋac tau ġêwi nê kareta siŋ gebe êpuc aôm tôŋ-tôŋ naŋ atom me. Tonaŋ ŋasawa ŋajam gebe takôc mone to ŋakwê ma kôm kaŋanôŋa to kôm wainŋa ma domba to bulimakao ma sakiŋwagao to ŋac me. ²⁷ Amboac tonaŋ Naeman nê kole wacêsap aôm to nêm wakuc tôŋ enden tôŋgeŋ.” Amboac tonaŋ Gehasi kêsâ aŋga en laŋônêmŋa ma kole ġêjac têc en e boboma amboac labi.

6

Elisa ġêġôm ki nakabasi ġêdam

¹ Go propete nêŋ toŋ teŋ sêsôm ġêdêŋ Elisa gebe “Ôlic acgom, gamêŋ taŋ aêac aŋġôn aôm ŋalabu naŋ, saunjanô, kêtôm aêac atom. ² Ôkêŋ aêac ana

bu Jordan ma akôc ka ŋadambê tagen-tagen kêtôm ŋacanôgen ma akwê gamêŋ ten sa êtôm aêac samob anğôn.” Ma en ġêjô êsêacnêŋ biŋ gebe “Aec, ana.”³ Go êsêacnêŋ ten kêsôm gebe” Aôm ôlic aêac ŋajam ma ôwiŋ nêŋ sakiŋwaga.” En ġêjô biŋ tau gebe “Aec, oc jawiŋ.”⁴ Ma en kêsêlêŋ ġêwiŋ êsêac. ġêdêŋ taŋ êsêac sêô lasê bu Jordan tau naŋ, êsêac sêsap ka.⁵ Ŋac ten kêsap ka ŋadambê ten ġêmoa e nê ki nakabasi kêsû ma gebeŋ kêsêp bu ma ŋac tau ġêmôêc gebe “Ojae, apômtau, aê kakôc ŋac ten nê ki gebe janam kôm.”⁶ Ma Anôtônê ŋac kêtû kênac gebe “Gebeŋ kêsêp ondoc ġêja.” Ma ġêdêŋ taŋ en kêtôc gamêŋ tau naŋ, Elisa kêsap ka ŋagêdô saun ten me kêbaliŋ jakêpoac gamêŋ, taŋ ki kêsêp naŋ, ma ki nakabasi tau ġêôn sa mênġêdam kêpoac.⁷ Go en kêsôm gebe “Ôkôc ġêŋ tau sa.” Go ŋac tau kêmêtôc lêma ma kêkôc ki nakabasi tau sa.

Elisa to lau Suriana

⁸ ġêdêŋ ŋasawa ten kiŋ Suriana ma kiŋ Israelŋa sêjac siŋ ġêdêŋ taun. Ma kiŋ Suriana kêmasaŋ biŋ ġêdêŋ nê siŋsêlêc ma kêsôm gebe “Asiŋ taôm ma andib ŋacjo anġa gamêŋ tonec, taŋ tasôm ŋabiŋ su naŋ.”⁹ Mago Anôtônê ŋac kêsakiŋ biŋ ġêdêŋ kiŋ Israelŋa ma kêsôm gebe “Ojop taôm gebe ôsa gamêŋ tonaŋ atom gebe lau Suriana dêdib aôm sêmoa tonaŋ.”¹⁰ Tec kiŋ Israelŋa kêsakiŋ nê lau sêja gamêŋ tau, taŋ Anôtônê ŋac kêsôm lasê ġêdêŋ en naŋ. Amboac tonaŋ Elisa kêkêŋ puc en ġêmoa gebe ejop tau, ġêġôm kêtû dim tagen me luagêcgen atom, ġêġôm ŋapaŋgen.

¹¹ Kêtû tonaŋŋa kiŋ Suriana gesom mala ôkwi tec ġêmôêc nê siŋsêlêc kêpi tagen ma kêtû kênac êsêac

gebe “Amac atôm gebe asôm biŋ tonec êndêŋ aê me masi gebe Asa geoc aêac lasê gêdêŋ kiŋ Îsraelŋa.”

¹² Ênê sakiŋwaga nêŋ teŋ gêjô ênê biŋ gebe “O ŋoc ŋatau to kiŋ, masianô. Mago propete Elisa, taŋ gêmoa Israel naŋ, kêsôm biŋ, taŋ aôm kôsôm aŋga nêŋ balêm bêcŋa naŋ, lasê gêdêŋ kiŋ Israelŋa.”

¹³ Go eŋ kêsôm gebe “Ana ma alic eŋ gêmoa ondoc gebe jasakiŋ lau nasêkôc eŋ tôŋ.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Eŋ gêmoa Dotan.” ¹⁴ Amboac tonan eŋ kêsakiŋ hos to kareta ma siŋwaga taêsam sêja malac tau. Êsêac sêô lasê gêdêŋ gêbêc ma sêgi malac tau auc.

¹⁵ Gêdêŋ taŋ Anôtônê ŋac nê sakiŋwaga gadi sa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ ma kêsâ gêja naŋ, gêlic siŋwaga toŋ kapôêŋ to hos ma kareta sêwa malac auc e kêsô tau. Ma sakiŋwaga jakêsôm gebe “Ojae, ŋoc ŋatau, aêac oc daŋgôm asageŋ.” ¹⁶ Eŋ gêjô ênê biŋ gebe “Ôtêc taôm atom, lau taŋ sêmoa sêwiŋ aêac naŋ, sêlêlêc lau, taŋ sêwiŋ êsêac naŋ.” ¹⁷ Go Elisa keten mec ma kêsôm gebe “O Apômtau, aê jaten aôm gebe ôŋgôm eŋ mataanô êpoa lasê gebe êlic gêŋ.” Amboac tonan Apômtau gêgôm ŋac wakuc tonan mataanô kêpoa lasê ma eŋ gêlic. Ma gêlic hos to kareta toja sêgi Elisa auc sêkô lôc tonan.

¹⁸ Gêdêŋ taŋ lau Surianŋa mên̄têdabiŋ Elisa naŋ, eŋ keten mec gêdêŋ Apômtau gebe “Aê jaten aôm gebe ôŋgôm lau tonan matenpec êsa.” Ma eŋ gêgôm êsêac matenpec kêsâ kêtôm Elisanê biŋ. ¹⁹ Mago Elisa kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Intêna tau tonec jagêdêŋ atom ma malac tau atom. Andan̄guc aê. Aê gabe jawê amac êndêŋ ŋac, taŋ asom eŋ amoa naŋ ana.” Ma eŋ gêwê êsêac sêja Samaria.

²⁰ Gêdêŋ taŋ êsêac sêô lasê Samaria naŋ, Elisa kêsôm gebe “O Apômtau, ôŋgôm lau tonec matenê lac gebe sêlic gamêŋ.” Ma Apômtau gêgôm êsêac matenê gêlac e sêlic gebe sêmoa malac Samaria ŋalêlôm. ²¹ Gêdêŋ taŋ kiŋ Israelŋa gêlic êsêac naŋ, eŋ kêtû kênac Elisa gebe “Tamoc, aê janac êsêac me masi.” ²² Ma eŋ gêjô eŋ awa gebe “Ônac êsêac atom. Aôm oc gôjac lau, taŋ kôkôc tôŋ sêŋgôn kapoacwalô naŋ, ŋa siŋ to kôpê êsêac ŋa talam me masi. Ôkêŋ gêŋ êndêŋ êsêac gebe sêniŋ to sênôm, go ôkêŋ êsêac sêmu dêndêŋ nêŋ ŋatau sêna êtiam.” ²³ Amboac tonanê eŋ kêsôm gebe seno moasiŋ kapôêŋ êtu êsêacŋa. Ma gêdêŋ taŋ êsêac seŋ to sênôm gêŋ su naŋ, eŋ gêwi êsêac siŋ ma êsêac sêc sêmu gêdêŋ nêŋ ŋatau sêja. Gêdêŋ tonanê lau Surianê nêŋ kelenwaga sêmêŋ gamêŋ Israelŋa kêtiam atom.

Nacjo sêgi Samaria auc

²⁴ Tonanê su, go kiŋ Surianê Benhadad kêsala nê siŋwaga samob ma kêpi gêja gebe anŋi Samaria auc. ²⁵ Gêdêŋ taŋ sêgi malac tau auc ma tôbôm kapôêŋ gêc anŋa Samaria naŋ, e lau sêjam ôli donki ŋamôkê teŋ ŋa silber ŋamatu 80 ma sêjam ôli balôsi ŋatac ŋagec ŋa silber ŋamatu 5. ²⁶ Gêdêŋ bêc teŋ, taŋ kiŋ Israelŋa tau kêsêlêŋ gêmôa tunbôm ŋaô naŋ awê teŋ kêtanê ma gêmôêc gêdêŋ eŋ gebe “O ŋoc ŋatau kiŋ, ônam aê sa.” ²⁷ Ma eŋ gêjô eŋ awa gebe “Embe Apômtau ênam aôm sa atom, go aê janam aôm sa amboac ondoc. Jakêŋ gêŋ anŋa andu tanac kôm ŋanô saŋa ma anŋa gamêŋ tapip wainŋa me.” ²⁸ Ma kiŋ kêtû kênac eŋ gebe “Aôm gobe oteŋ asagenê.” Ma eŋ gêjô ênê biŋ gebe “Awê tonec kêsôm gêdêŋ

aê gebe ‘ÔkêŅ nêŅ latôm êmêŅ gebe aêagêc tanij eŅ êndêŅ ocsalô tonec ma eleŅŅa aêagêc oc tanij aêŅoc latuc.’ ²⁹ Amboac tonaj aêagêc ano aêŅoc latuc ma aej su. Mago gêdêŅ nôgeŅ aê kasôm gêdêŅ eŅ gebe ‘akêŅ nêŅ latôm êmêŅ gebe tanij eŅ.’ Mago eŅ kêsiŅ latu ôkwi.” ³⁰ GêdêŅ taŅ kiŅ gêŅô awênê biŅ tonaj naŅ, eŅ kêkac nê Ņakwê gêŅgic. GêdêŅ tonaj eŅ kêsêlêŅ gêmoa tuŅbôm Ņaô. Ma lau samob sêlic gebe kiŅ kêsô talu gêsaj ôli. ³¹ Ma eŅ kêsôm gebe “Embe sêndim Sapat latu Elisa nê môkêapac su êndêŅ ocsalô tonec atom, go Anôtô ênac aê êndu.”

³² Elisa gêŅgôŅ nê andu ma launêŅ gejobwaga sêŅgôŅ sêwiŅ eŅ. Go kiŅ kêsakiŅ Ņac teŅ aŅga êsêac, taŅ sêmoa sêwiŅ eŅ naŅ. Mago ŅacjaeŅ gêô lasê atomgeŅ ma Elisa kêsôm gêdêŅ gejobwaga gebe “Amac alic Ņac lêma dec tonaj kêsakiŅ lau gebe sêndim aê môkêapac êŅgic. Alic acgom, ŅacjaeŅ embe êmêŅ, go ansaj katam auc ma apuc tôŅ ŅajajageŅ, oc taŅô ênê Ņatau nê akaiŅ Ņakicsêa kêdaguc eŅ me masi.” ³³ EŅ kêsôm biŅ gêdêŅ êsêac gêmoa ma kiŅ gêô lasê ma kêsôm gebe “GêŅwapac tonaj aŅga Apômtaunê. Aê jaôŅ Apômtau jamoa Ņasawa êwiŅ êtu asageŅŅa.” *

7

¹ Mago Elisa gêjô ênê biŅ gebe “ÔŅô Apômtaunê biŅ. Apômtau kêsôm amboac tonec gebe ‘ÊndêŅ eleŅ Ņaockatu amboac galoc, go sêkêŅ lau sênam ôli polom sêpsêp ŅadôŅ tageŅ Ņa silber Ņamatu tageŅ ma sêkêŅ polom jejec ŅadôŅ luagêc Ņa silber tageŅ

* **6:33:** Balôsi Ņatac, oc moae sêsam kêpi lakibôm teŅ Ņae.

anġa Samaria ŋasacġêdô.’ ” ² Go ŋac taŋ ġêwiŋ kiŋ naŋ, ġêjô Anôtônê ŋac awa gebe “Apômtau embe êlêc undambê ŋakatam su, tagen biŋ tonan oc ŋanô êsa atom.” Mago Elisa kêsôm gebe “Aôm oc ôlic ġêŋ tau ŋa taôm matamanô, mago aôm oc ôniŋ ġêŋ tonan ten atomanô.”

Sinwaga Samarianġa sêc su

³ Lau 4 taŋ kole ġêjac têc êsêac auc naŋ, sêmoa sacġêdô awêŋa. Êsêac sêsôm gadêŋ tauŋ gebe “Aêac tamoa tonac e tamac êndu êtu asagenġa. ⁴ Aêac embe taêŋ ênam gebe tasa malac tana oc tatap tôbôm sa ma oc tamac êndu. Embe tamoa tonac oc tamac êndu amboac tonanġen. Ajôc, dandêŋ lau Surianġa nêŋ malac becobaŋa tana. Embe êsêac sendec aêac tamoa, go tamoa matenġ jali. Embe sênac aêac êndu, go tamac êndu.” ⁵ Tec êsêac dêdi ġêdêŋ dala-dala kêsa gebe sêna lau Surianġa nêŋ malac becobaŋa. Mago ġêdêŋ taŋ êsêac sêo lasê lau Surianġa nêŋ malac becoba ŋamagê naŋ, lau ten sêmoa tonanġ atom. ⁶ Gebe Apômtau ġêġôm lau Surianġa nêŋ sinwaga sêŋô kareta to hos ŋakicsêa to sinwaga ŋatonġ kapôêŋanô ŋaôndu. Tec sêsôm ġêdêŋ tauŋ gebe “Alicġac me, kiŋ Israelġa ġêjam ôli kiŋ Hetġa agêc kiŋ Aiguptuŋa gebe mênșênac aêac.” ⁷ Amboac tonanġ êsêac sec ġêdêŋ gamêŋ dala-dala kêsa sêja ma sêwi nêŋ becoba to nêŋ hos ma nêŋ donġi sin sêmoa ma dedec nêŋ becoba to ġêŋ samob kêkô ma sêc sin su gebe sêmoa matenġ jali. ⁸ Ma ġêdêŋ taŋ lau tokole tonanġ sêo lasê becoba ŋamagê naŋ, êsêac sêsô becoba ten ŋalêlôm sêja ma sen to sênôm ġêŋ ma sêkôc silber to gold ma ŋakwê ŋagêdô su ma jasêsinġ ôkwi. Go sêmu sêmêŋ ma sêsô

becobo teŋ ma sêkôc gêŋ aŋga tonañ su jasêsiniŋ ôkwi amboac tonañgeŋ.

⁹ Go êsêac sêsôm gêdêŋ taunŋ gebe “Aêac dagôm gêŋ gêdêŋ atom. Bêc tonec katu bêc ŋawae ŋajam ŋa teŋ. Embe aêac jamaŋgeŋ tamoã tansaê e oc êpi oc ŋagêjô êtap aêac sa. Amboac tonañ galoc tana ma tasôm ŋawae tau êndêŋ kiŋ nê lau.”

¹⁰ Amboac tonañ êsêac mênșêmôêc biŋ gêdêŋ lau sejop sacgêdô malacŋa ma sêjac miŋ biŋ tau gêdêŋ êsêac gebe “Aêac jaaô lasê lau Suriaŋa nêŋ becobo, mago alic gêŋ teŋ ma aŋô biŋ teŋ atomanô. Aêac alic sêkô hos to donki tôŋ ma becobo kakô ŋaômagenŋ.”

¹¹ Go gejobwaga sacgêdôŋa sêmôêc biŋ ma sêsôm biŋ tau ŋawae gadêŋ lau, taŋ sêŋgônŋ kiŋnê andu ŋalêlôm naŋ. ¹² Kiŋ tau gêdi sa gêdêŋ gêbêc ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe “Aê gabe jasôm andaŋ amac gebe lau Suriaŋa sêmasaŋ taunŋ gebe sênac aêac. Êsêac sêjala gebe gêŋ gêjô aêac. Tec sêwi nêŋ becobo siŋ gebe sêsiniŋ taunŋ sêmoã gamêŋ ŋamagêgeŋ. Êsêac taêŋ gêjam gebe êndêŋ êsêac sêsa aŋga malac sêmêŋ, go aêac takôc êsêac tôŋ tomatenŋ jaligêŋ ma tasa nêŋ malac tana.” ¹³ Tec ênê sakiŋwaga nêŋ teŋ kêsôm gebe” Tasakiŋ lau ŋagêdô sêkôc hos 5, taŋ gacgeŋ sêmoã matenŋ jali naŋ, nêŋ ŋagêdô sêna sêlic acgom gebe embe sêmoã malac oc sênaŋa têtôm ŋagêdô, taŋ sêjaŋa su naŋ.”

¹⁴ Amboac tonañ êsêac sêjaliŋ lau ŋagêdô sa ma kiŋ kêsakiŋ kareta luagêc ma kêjatu êsêac gebe sêndaŋguc Surianêŋ siŋwaga ma kêsôm gebe “Ana ma alic acgom.” ¹⁵ Tec êsêac têdaguc lau Suriaŋa sêja e dêdêŋ bu Jordan ma sêlic gebe ŋakwê to waba

siŋŋa ŋagêdô-gêdô gajam intêna auc samucgen. Lau Suriaŋa sêbaliŋ gêŋ tonan siŋ gêdêŋ taŋ sêc sêkacgen nan. Ma kelenwaga sêmu sêmêŋ jasêjac miŋ biŋ tau gêdêŋ kiŋ.

¹⁶ Go lau samob sêsa sêja ma sêjaŋgo waba aŋga lau Suriaŋa nêŋ becobo su. Amboac tonan polom sêpsêp matac ŋadôŋ tagen sêjam ôli ŋa mone silber ŋamatu tagen ma polom jejec ŋadôŋ luagêc ŋa mone silber ŋamatu tagen amboac tonan kêtôm Apômtaunê biŋ. ¹⁷ Kiŋ kêiatu ŋac, taŋ gawiŋ eŋ gêmuiŋ nan gebe eŋ ejop sacgêdô. Ma lau sêka eŋ aŋga sacgêdô tonan e eŋ gêmac êndu kêtôm Apômtaunê ŋac kêsôm lasê gêdêŋ taŋ kiŋ kêsêp gêdêŋ eŋ gêja nan. ¹⁸ Gebe gêdêŋ tonan Anôtônê ŋac kêsôm gêdêŋ kiŋ gebe “Êndêŋ eleyen ŋaockatu amboac tonec lau sênam ôli polom matac sêpsêpŋa ŋadôŋ tagen ŋa mone silber ŋamatu tagen ma polom jejec ŋadôŋ luagêc ŋa mone silber ŋamatu tagen aŋga malac ŋasacgêdô.” ¹⁹ Ma lau mata siŋŋa tau gêjô Anôtônê ŋac nê biŋ gebe “Embe Apômtau tau êlêc undambê ŋakatam su gêŋ amboac tonan oc ŋanô êsa atom.” Ma Elisa gêjô eŋ awa gebe “Aôm oc ôlic gêŋ tau ŋa taôm matamanô, mago aôm oc ôniŋ gêŋ tau atomanô.” ²⁰ Amboac tonan biŋ tau ŋanô kêsa kêpi eŋ gebe lau sêka eŋ aŋga malac ŋasacgêdô e gêmac êndu.

8:1–13:13 Miŋ ŋagêdô, taŋ kêsa aŋga gamêŋ Juda to Israelŋa gêdêŋ kiŋ ŋagêdô sêjam gôliŋ gamêŋ tonan nan, kêsêp môkêlatu tonec.

13

Elisa geoc biŋ lasê kêtû ŋamu

¹⁴ Gêdêj taŋ Elisa kêtap gêmac, taŋ gebe ensej eŋ suŋa sa naŋ, kiŋ Israelŋa Joas kêsêp gêdêj eŋ gêja ma kêtaŋ e gêliŋ matasulugen gêmoa eŋ laŋônêmŋa ma kêsôm gebe “O tamoc. tamoc, aôm kôtu launêj laukasap to lautucgoc.” ¹⁵ Ma Elisa kêsôm gêdêj eŋ gebe “Ôkôc talam teŋ to sôb ŋagêdô.” Amboac eŋ kêkôc talam to sôb ŋagêdô. ¹⁶ Go eŋ kêsôm gadêj kiŋ Israelŋa gebe “Ôkêkam talam.” Tec eŋ kêkêkam talam tau. Ma Elisa kêkêj lêma gêsac kiŋ lêma ŋaô. ¹⁷ Go kêsôm gebe “Ôlêc katam saunŋ gêmu oc kêpiŋa su.” Ma eŋ gêlêc su. Go Elisa kêsôm gebe “Ôpê.” Ma eŋ kêpê. Ma Elisa kêsôm gebe “Apômtaunê sôb kêku ŋacjo tulunŋa tau tonanŋ. Sôb kêku lau Suriaŋa tulu. Gebe aôm oc ônac siŋ êndêj lau Suriaŋa aŋga malac Apek e aôm onsej êsêac su.” ¹⁸ Ma eŋ kêsôm gebe “Ôkôc sôb ŋagêdô.” Tec eŋ kêkôc. Go eŋ kêsôm gêdêj kiŋ Israelŋa gebe “Ônac nom tau ŋa sôb.” Tec eŋ gêjac kêtu dim têlêac ma gêwi siŋ. ¹⁹ Go Anôtônê ŋac têtac ŋandanŋ gêdêj eŋ ma kêsôm gebe “Aôm ôna êtu 5 me 6 acgom, go ônac Suria e onsej su samucgeŋ, mago galoc oc ônac Suria êtu dim têlêacgeŋ.”

²⁰ Amboac tonanŋ Elisa gêmac êndu ma êsêac sêsuŋ eŋ. Kêtôm jalagenŋ gêdêj taŋ komô kêdabiŋ gebe êmbacnê naŋ, lau Moab nêj sêjaŋgowaga ŋagêdô mênșêlêsoŋ gamêj Israelŋa. ²¹ Ma gêdêj taŋ sêsuŋ ŋac teŋ naŋ, êsêac sêlic toŋ sec teŋ amboac tonanŋ ma sêbaliŋ ŋacmatê tonanŋ kêsêp Elisane sê. Ma gêdêj taŋ ŋacmatê jagêjac Elisane ŋatêkwa ŋaô naŋ, sep tageŋ ŋac tau mata jali kêsa ma gêdi sa kêkô.

13:22–18:8 Kiŋ gamêj luagêcŋa nêj miŋ ŋagêdô

kêsêp ŋasawa tonec. Lau Asuria sêô lasê gamêŋ Israelŋa ma ŋacjo tonañ sêku malac Samaria tulu ma sêwê lau Israel taêsam jasêŋgôŋ kapoacwalô anŋa Asuria.

18

Seseŋ Samaria su

⁹ Gêdêŋ taŋ kiŋ Heseikia nê jala kiŋŋa kêtú aclê naŋ, ma kiŋ Israelŋa Ela latu Hosea nê jala kiŋŋa kêtú 7 naŋ, kiŋ Asuriaŋa Salmanaser gêmêŋ Samaria ma kêgi malac tau auc, ¹⁰ e jala têlêac gêbacnê su acgom, kêku malac tau tulu. Biŋ tonañ kêsá gêdêŋ taŋ Heseikia nê jala kêtú 6 ma kiŋ Israelŋa Hosea nê jala kêtú 9 naŋ. ¹¹ Kiŋ Asuriaŋa kêkôc lau Israel su sêja Asuria ma kêkêŋ êsêac sêŋgôŋ malac Hala to bu Gosanŋa Habor ŋatali ma lau Meder nêŋ malac kapôêŋ ŋagêdô, ¹² gebe êsêac taŋeŋ wamu Apômtau, nêŋ Anôtô nê awa atom ma sêgôm ênê poac popoc to sêgêli Apômtaunê sakiŋwaga Mose nê biŋsu samob. Êsêac sêkêŋ taŋeŋ ma taŋeŋ wamu atomanô.

Lau Asuria sejoŋ malac Jerusalem

¹³ Gêdêŋ taŋ kiŋ Heseikia nê jala kiŋŋa kêtú 14 naŋ, kiŋ Asuriaŋa Senakerib kêpi malac Judaŋa ŋajaŋa samob gêmêŋ ma kêku tulu. ¹⁴ Ma Judanêŋ kiŋ Heseikia kêsakiŋ biŋ gêdêŋ kiŋ Asuriaŋa gêja malac Lakis ma kêsôm gebe “Aê gagôm keso. Ôwê aê siŋ. Biŋ samob, taŋ aôm embe ôsôm gebe jaŋgômŋa naŋ, oc jaŋgôm. “Ma kiŋ Asuriaŋa kêsôm gebe êkôc silber ŋadôŋ 300 ma gold ŋadôŋ 30 anŋa kiŋ Judaŋa Heseikia nê. ¹⁵ Ma Heseikia

kêkêñ silber samob, tañ gêc Apômtaunê lôm dabuñ to kinêñ andu ñakanom nañ gêdêñ eñ. ¹⁶ Gêdêñ ñasawa tonañ Hesekia kêkac gold, tañ eñ tau gêjac kêkwa Apômtaunê lôm dabuñ ñakatam to sagiñtêkwa katam ña auc nañ su ma kêkêñ gêdêñ kin Asuriaña. ¹⁷ Ma kin Asuriaña kêsakin siñwaga toñ kapôêñ teñ anga Lakis gebe ênac siñ êndêñ Hesekia anga Jerusalem. Ênê siñsêlêc têlêac tonec Tartan agêc Rabsaris ma Rabsake sêjam gôliñ lau tau. Gêdêñ tañ êsêac sêô lasê Jerusalem nañ, êsêac sêkô intêna, tañ lau sêmasañ ñakwêwaga sêjam kôm sêmoa nañ, to busawa, tañ bu keselen anga bugêjacton ñaôña kêsa gêmêñ nañ. ¹⁸ Go êsêac sêmôêc kin Hesekia gebe êmêñ. Tec kinêñ lau têlêac tonec Hilikia latu Eliakim, tañ gejob kinêñ andu nañ, agêc kêlêpêwaga Sebna ma Asap latu Joa, tañ gejob andu papiaña nañ, dêdêñ êsêac sêja.

¹⁹ Ma Rabsake kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Asôm êndêñ Hesekia gebe kin kapôêñ Asuriaña kêsôm amboac tonec gebe ‘Aôm taêm kêka asa tec gômoa. ²⁰ Aôm oc taêm gêjam gebe bin agwaagwageñ oc kêtôm gebe êkêñ kauc to ñaclai siñña me. Aôm taêm kêka asa tec gôli taôm sa gêdêñ aê. ²¹ Ôlic acgom, aôm kôkêñ matam Aiguptu, tañ kêtôm siñ, tañ tulu ma gêguñ lau samob, tañ sêpuc kêtû tôc nañ, lemeñ lasê nañ. ²² Kin Aiguptuña Parao gêgôm tonañ gêdêñ lau samob, tañ taêñ kêka eñ nañ. Ma abe asôm êndêñ aê gebe “Aêac taêñ kêka ma Apômtau Anôtô.” Amboac ondoci Hesekia gesen Anôtô tau nê gamêñ ñabau to altar su ma kêjatu lau Juda to Jerusalem gebe “Amac anam sakin anga altar Jerusalemñageñ”. ²³ Njajam, alic acgom, aôm embe

ôôtôm gebe ôtap lau sa têtôm gebe sêngôŋ hos ŋaô êtu tôŋ, go ŋoc ŋatau, kiŋ Asuriaŋa, oc êkêŋ hos 2,000 êndêŋ aôm. ²⁴ Aôm taêm kêka lau Aiguptu nêŋ kareta to lau, taŋ sêngôŋ hos ŋaô naŋ ma gobe ôjanda ŋoc ŋatau nê sakiŋwaga ŋasec tagenŋen amboac ondoc. ²⁵ Ma teŋ gêwiŋ. Aê kapi gamêŋ tonec gebe jansenŋ malac tonec su ma Apômtau gêlôc atom me. Apômtau kêsôm gêdêŋ aê gebe “Ôpi gamêŋ tonanŋ naonsenŋ su.” ’ ’

²⁶ Go Hilkia latu Eliakim agêc Sebna ma Joa sêsôm gêdêŋ Rabsake gebe ac atenŋ aôm gebe ôsôm biŋ ŋa awenŋ Aramai êndêŋ nêŋ sakiŋwaga aêac gebe aêac aŋô awenŋ tonanŋ kêtú tôŋ. Ôsôm biŋ ŋa awenŋ Ebolai êndêŋ aêac atom gebe oc lau, taŋ sêmoa tunbôm ŋaô naŋ sêŋô.” ²⁷ Mago Rabsake kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc ŋatau kêsakiŋ aê gebe jasôm biŋ samob tonanŋ êndêŋ aôm to nêŋ ŋataugenŋ me. Aê kasôm biŋ gêdêŋ lau, taŋ sêngôŋ tunbôm ŋaô ma oc sêniŋ tauŋnêŋ tac to sênom tauŋnêŋ mêp têtôm amac oc aŋgôm naŋ, amboac tonanŋenŋ.”

²⁸ Go Rabsake kêkô ma gêmôêc biŋ kapôêŋ ŋa awenŋ Ebolainŋa gebe “Aŋô lau Asuriaŋa nêŋ kiŋ kapôêŋ nê biŋ. ²⁹ Kiŋ kêsôm amboac tonec gebe ‘Akêŋ êwiŋ Heskia atom gebe enŋ kêsau gêoc amac gebe enŋ oc êtôm atom gebe ênam amac kêsi aŋga aê lemoc. ³⁰ Heskia embe êkac amac gebe taêm êka Apômtau ma êsôm gebe “Apômtau oc ênam aêac kêsi biŋŋanôgenŋ ma oc êkêŋ malac tonec êsêp kiŋ Asuriaŋa lêma atom” naŋ, akêŋ êwiŋ atom.’ ³¹ Akêŋ taŋem Heskia atom. Gebe kiŋ Asuriaŋa kêsôm amboac tonec gebe ‘Asa amêŋ aŋga nêŋ

malac ma akêŋ taôm êndêŋ aê, go amac samob oc aniŋ taômnêm wain ŋanô to ka ŋanô ma anôm bu aŋga taômnêm bu mata ³² e aê jawac ma jakôc amac ana gamêŋ, taŋ kêtôm amac taômnêm gamêŋ naŋ. Polom to wain ma mo to kôm wainŋa ma ka katêkwi to lêp gêc gamêŋ tonanŋ gebe amac oc amoa matem jali ma amac êndu atom. Heskia embe ênsau amac ma êsôm gebe “Apômtau oc ênam aêac kêsi,” naŋ akêŋ taŋem atom. ³³ Lau tentenlatu ŋagêdô nêŋ anôtôi oc sêjam nêŋ gamêŋ kêsi aŋga kiŋ Asuriaŋa nê lêma me masi. ³⁴ Hamat ma Argad nêŋ anôtôi sêmoa ondoc. Sepawaim to Hena ma Iwa nêŋ anôtôi sêmoa ondoc. Êsêac sêjam Samaria kêsi aŋga aê lemoc atom. ³⁵ Gamêŋ samob tonanŋ nêŋ anôtôi nêŋ teŋ gêjam nê gamêŋ kêsi aŋga aê lemoc me masi, tec abe Apômtau oc ênam Jerusalem kêsi aŋga lemoc nec.’ ”

³⁶ Mago lau tau sêjam taunŋ tôŋ ma sêjô ênê biŋ teŋ atom gebe kiŋ gêjac jaô êsêac gebe “Ajô ênê biŋ atom.” ³⁷ Go Hilkia latu Eliakim, taŋ gejob kiŋnê andu naŋ, agêc kêlêpêwaga Sebna ma Asap latu Joa, taŋ gejob andu papiaŋa naŋ, tonêŋ ŋakwê gêngicŋa dêdêŋ Heskia sêja ma sêsôm Rabsake nê biŋ gêdêŋ eŋ.

19

Kiŋ kêtû kênac Jesaia kêtû biŋ tonanŋa

¹ Gêdêŋ taŋ kiŋ Heskia gêŋô biŋ tau naŋ, eŋ kêkac nê ŋakwê gêngic to kêsô talu ma gêdêŋ Apômtaunê andu gêja. ² Ma eŋ kêsakiŋ Eliakim, taŋ gejob kiŋnê andu naŋ, agêc kêlêpêwaga Sebna ma dabunŋwagasêga, taŋ sêsô talu amboac tonanŋeŋ

naŋ, dēdēŋ Amos latu propete Jesaia sēja. ³ Êsêac sêsôm gēdēŋ eŋ gebe “Hesekia kêsôm amboac tonec gebe ‘Bêc tonec kētu bêc gēŋwapac ma ŋagêjô to majeŋŋa. Aêac tatôm awê, taŋ ŋapalê kētuŋ eŋ naŋ, mago nê ôliwalô masi gebe êkôcŋa. ⁴ Oc moae Apômtau, aômnêm Anôtô, gēŋô Rabsake, taŋ nê ŋatau kiŋ Asuriaŋa kêsakiŋ gebe êsu Anôtô mata jaliŋa susu naŋ, né biŋ ma êkêŋ ŋagêjô êtu biŋ, taŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, gēŋô naŋ. Amboac tonan oteŋ mec êndēŋ Anôtô êtu aêacnēŋ lau ŋapopoc, taŋ gacgeŋ sêmoa naŋŋa.’” ⁵ Gēdēŋ taŋ kiŋ Hesekia nê sakiŋwaga sêô lasê dēdēŋ Jesaia naŋ ⁶ eŋ kêsôm amboac tonec gēdēŋ êsêac gebe “Asôm êndēŋ nēm ŋatau gebe Apômtau tau kêsôm amboac tonec gebe ‘Ôtêc taôm êtu biŋ alôb-alôb, taŋ kiŋ Asuriaŋa nê sakiŋwaga sêsôm kêpi aê ma aôm gôŋô naŋ atom. ⁷ Ôlic acgom, aê gabe jakêŋ ŋalau teŋ êsêp ênê ŋalêlôm e êŋô biŋ jaô-jaô ma êc êmu taunê gamēŋ êna aŋga tonan ma aê jakêŋ sênac eŋ êndu ŋa siŋ.’”

⁸ Rabsake gêmu gēja ma gēŋô gebe kiŋ Asuriaŋa gêwi Lakis siŋ ma gêjac siŋ gēdēŋ malac Libna gêmoa. ⁹ Gēdēŋ taŋ kiŋ gēŋô ŋawae gebe kiŋ Aitiopiaŋa Tirhaka gēdi gebe ênac siŋ êndēŋ eŋ naŋ, eŋ kêsakiŋ laujaeŋ gēdēŋ kiŋ Judaŋa Hesekia ma kêsôm gebe ¹⁰ “Asôm êndēŋ kiŋ Judaŋa Hesekia gebe Anôtô, taŋ aôm taêm kêka eŋ naŋ, kêsôm gēdēŋ aôm gebe Jerusalem oc êsêp kiŋ Asuriaŋa lêma atom. Nêm Anôtô ênsau aôm atom. ¹¹ Aôm gôŋô gēŋ, taŋ kiŋ Asuriaŋa sêgôm naŋ ŋawae. Êsêac sesen gamēŋ samob su sējaŋa. Ma aôm taômgeŋ gobe ônam samuc me. ¹² Aê tamoci sesen malac Gosen to Haran ma Resep to lau Beteden, taŋ sêmoa

Telasar nanj. Ma êsêacnêj anôtôi têtôm gebe sênam êsêac kêsi atom. ¹³Ma kinj anja Hamat to Arpad ma Separwaim to Hena ma Iwa sêmoa ondoc.”

¹⁴Kinj Hesehia kêkôc papia tau sa anja laujaen lemenj ma kêsam. Go Hesehia kêpi Apômtaunê andu gêja ma kêlainj papia tau gêc Apômtau lanjônêm, ¹⁵ma ketenj mec gêdêj Apômtau ma kêsôm gebe “O Apômtau, lau Israel nêj Anôtô, tañ gôngôj lêpôj kêkô kerub ñaô nanj. Aôm taômgenj kôtu nom ñagamêj kinja samob ñaAnôtô. Aôm kôkêj undambê to nom. ¹⁶O Apômtau, ôkêj tañam ma ôjô. O Apômtau, matam êlac ma ôlic. Ôjô binj, tañ Senakerib kêsôm gebe êsu aôm Anôtô matam jali susu nanj. ¹⁷O Apômtau, kinj Asuriaña sêjac lau-m taêsam êndu ma sesenj sesenj nêj gamêj binjanôgoc, ¹⁸ma sêbaliñ nêj anôtôi kêsa ja gebe nêj anôtôi anôtôi ñanô atom, ñamalac lemenj ñakômgenj, ñamalac sêmasañ ña ka to poc. Tec sesenj samob su sêjaña. ¹⁹O Apômtau aêacma Anôtô, ônam aêac kêsi anja enj lêma gebe lau nomña samob sêjala gebe aôm Apômtau taômgenj kôtu Anôtô.”

Jesaianê binj gêdêj kinj

²⁰Go Amos latu Jesaia kêsakinj binj tenj gêdêj kinj Hesehia ma kêsôm gebe “Apômtau, lau Israel nêj Anôtô, kêsôm amboac tonec gebe Aê ganjô nêm mec, tañ kotenj gêdêj aê kêtû kinj Asuria Senakeribña nanj. ²¹Ma binj tonec Apômtau kêsôm kêkanôj enj gebe ‘Sion latuo, awêtakinj tau, gêbu aôm ma kêsu aôm susu, Jerusalem latuo kêdainj gêsu kêtû aômña. ²²Aôm kôsu asa susu ma kêsôm binj alôb-alôb kêpi asa. Aôm kôsaic binj asa ma matampanja gêjac asa. Gêj samob tonañ ñai gôgôm

gêdêŋ Israelnêŋ ŋac dabuŋ aê. ²³ Aôm kôsakiŋ nêŋ lauŋaŋ gebe ôsu Apômtau susu ma kôsôm gebe “Aê kapi lôc baliŋ gaja toŋoc kareta siŋŋa taêsam, kapi Lebanon ŋatêpôê gaja gêwiŋ. Aê kasap Lebanon ŋakaseda baliŋanô to ŋakêmêsic ŋajamanô. Aê kabêlêm salen ŋagamêŋ jaêcsêga to ŋadani. ²⁴ Aê kakwê sê buŋa ma ganôm bu gamêŋ jabaŋa ma octapa kêka bu Aiguptuŋa samob e kêpa.”

²⁵ “ ‘Aôm gôŋô gebe gêdêŋ andaŋgeŋ kamasan gêŋ samob tonan su atom me. Ma galoc aê gagôm ŋanô kêsa ma kakêŋ aôm gebe onsen malac to-tuŋbôm popoc. ²⁶ Lau taŋ sêmoa tonan nan, nêŋ ôliŋwalô masi. Êsêac têtêc taun ma katuŋ gêjaŋa. Êsêac têtôm gêgwan, taŋ kêkô kôm nan, ma waôŋ, taŋ kêpi kêkô salôm nan. Oc kêpac gêŋ tau ma kêmêliŋ ma kêtû kapôêŋ atom.

²⁷⁻²⁸ “ ‘Aôm embe ôndi sa me ôŋgôŋ sic, embe ôsa ôna me ôsô ômôêŋ me embe têtmac êmbuli auc êndêŋ aê nan kajalagac. Aôm têtmac kêbuli auc gêdêŋ aê ma kotoc taôm sa ŋawae mênkêsô aê taŋocsuŋ, tec gabe jakêŋ kawaŋgoŋ êsêp lusumsuŋ to ŋoc gôliŋ ŋamôkê êsêp awamsuŋ ma jawê aôm ômu ôsa intêna, taŋ kôsa gômôêŋ nan ôna.’

²⁹ “Ma gêŋ tonec êtu ŋabelo êndêŋ aôm Hesekia gebe Jala tonec to jala teŋ aôm oc ôniŋ gêŋ, taŋ tau êpi, mago êndêŋ jala êtu têtêacŋa amac oc asê gêŋ ma ajoŋ ŋanô sa, amac asê wain ma aniŋ ŋanô tau. ³⁰ Lau Juda ŋapopoc, taŋ gacgeŋ sêmoa nan, oc sêkêŋ nêŋ ŋawakac êsêp nom êtiam ma ŋanô amboac gêŋ kômŋa teŋ, ³¹ gebe lau ŋapopoc sêsa aŋga Jerusalem sêna ma lau toŋ teŋ, taŋ gacgeŋ sêmoa maten jali nan, sêsêp aŋga lôc Sion sêna.

Apômtaunê ñalêlôm oc êkac enj gebe êngôm gêñ tonañ.

³² “Binj tonec Apômtau kêsôm kêkanônj kinj Asuriaña gebe ‘Sinjwaga oc sêsa malac kapôênj tonec ma sêpô sôb tagenj êsô malac tau atom. Sinjwaga tolautuc oc sêndambinj malac ma êsêac sêmboa nom sa êngi malac tau auc atom. ³³ Intêna tanj enj kêsa gêmênj nanj, enj oc êsa êmu êna amboac tonanjenj ma êsô malac ñalêlôm êna atom’ Apômtau kêsôm binj tonañ. ³⁴ Gebe aê oc janac sinj janam malac tonec sa êtu aê taucñoc waec ma êtu ñoc sakinjwaga Dawidña.”

³⁵ Gêdênj gêbêc tonanjenj Apômtaunê añela gêja malac, sinjwaga Asuriaña sêngônj nanj, ma gêjac sinjwaga 185,000 endu. Ma gêdênj oc kêpi êsêac samob tomatêgenj sêc. ³⁶ Go kinj Asuriaña Senakerib gêc gêja né gamênj jagênjgônj malac Niniwe. ³⁷ Ma gêdênj tanj enj gêjam sakinj gêmoa né anôtô Nisrok né andu nanj, ênê latuagêc Adramelek agêc Sareser sêjac enj êndu ña sinj ma sêc sêja gamênj Ararat. Ma ênê latu tenj ñaé Esarhadon kêtú kinj gêjô enj su.

20:1–21:26 Judanênj kinj Hiskia kêtáp gêmác kapôênj sa, mago ôli ñajam kêsa kêtiam ñaminj kêsêp môkêlatu 20. Môkêlatu 21 gêjac minj binj, tanj kêsa gêdênj tanj Judanênj kinj Manase agêc Amon sêjam gôlinj gamênj tau nanj.

22

Kinj Josia anjã Juda

¹ Josianê jala kêtú 8 gêdênj tanj enj kêtú kinj ma gêjam gôlinj gamênj jala 31 anjã Jerusalem. Ênê

têna nê ñaê Jedida, eñ Adaja aña Boskat nê latuo.
² Josia gêgôm gêñ, tañ Apômtau gêlic ñajam nañ. Eñ kédaguc nê mimi kin Dawid nê lêñ ma taña wamu gêdêñ Anôtônê biñsu ñapep sawa.

Têtap biñsu ñabuku sa

³ Gêdêñ tañ kin Josia nê jala katu 18 nañ, eñ kêsakin ñac kêlêpêña Asalia latu ma Mesulam dêbu Sapan gêja lôm dabuñ ma kêsôm gêdêñ eñ gebe
⁴ “Ôndêñ dabuñwagasêga Hilkia ôna ma eñ êmansañ mone samob, tañ lau sêkêñ aña Apômtaunê lôm dabuñ to lau sejop ñasacgêdôña sejoñ aña launêñ nañ.
⁵ Ôsôm êndêñ eñ gebe êkêñ mone tonañ êndêñ lau, tañ sejop kôm sêbênôc lôm dabuñña nañ. Ma êsêac sênam ôli kolenwaga, tañ sêjam Apômtaunê lôm ñakôm nañ.
⁶ Êsêac sêkêñ êndêñ kamunda to êndêñ lau sêkwê anduwaga ma êndêñ lau sêpa pocña ma sênam ôli ka to poc êtu sêmbênôc anduña.
⁷ Gejobwaga kômña êsêac lau mansañ, tec sêwa mone, tañ kêsêp êsêac lemeñ nañ, ñam sa atom.”

⁸ Sapan kêkêñ kinê awa gêdêñ Hilkia. Ma Hilkia kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aê katap Biñsu ñabuku sa aña Apômtaunê lôm.” Hilkia kêkêñ buku tau gêdêñ Sapan gebe êsam.
⁹ Go gêmu gêdêñ kin gêja ma kêkêñ ñawae gêdêñ eñ gebe “Nêm sakinwaga sêkôc mone, tañ gêc lôm dabuñ nañ, ma sêkêñ gêdêñ lau, tañ sejop kôm lôm dabuñña nañ.”
¹⁰ Go kêlêpêwaga Sapan kêsôm gêdêñ kin gebe “Dabuñwaga Hilkia kêkêñ buku teñ gêdêñ aê.” Ma Sapan kêsam buku tau lasê gêdêñ kin.

¹¹ Gêdêñ tañ kin gêñô ñalô, tañ gêc biñsu ñabuku tau nañ, eñ kêkac nê ñakwê gêñgic.
¹² Ma kin

gêmôêc dabunwaga Hilkia agêc Sapan latu Ahikam ma Mikaia latu Akbor agêc kêlêpêwaga Sapan ma kiṅnê sakiṅwaga Asaia ma kêsôm gebe ¹³ “Ana ma atu kênac Apômtau ajô aê to ṅoc lau ma Juda samucgeṅ êtu ṅalô, taṅ gêc buku tonec, taṅ têtap sa nanṅa. Gebe Apômtau têtac ṅandaṅ gêdêṅ aêac gebe aêac tamenṅi taṅeṅ wamu buku tonanṅ ṅabinṅ ma sêgôm biṅ samob, taṅ teto gêc nanṅ, ṅanô kêsa atom.”

¹⁴ Amboac tonanṅ dabunwaga Hilkia agêc Ahikam ma Akbor agêc Sapan ma Asaia dêdêṅ propeteo Hulda sêja. Hulda eṅ Tikwa latuo ma Harhas dêbuo Salumnê awê. Salum tau gejob ṅakwê dabun anṅa lôm dabun. Ma awê tau gêṅgôṅ Jerusalem ṅamalacgêdô wakuc. Ma êsêac sêjam biṅgalôm sêwiṅ eṅ. ¹⁵ Ma eṅ kêsôm gêdêṅ êsêac gebe sêmu dêndêṅ kiṅ sêna ma sêkêṅ ¹⁶ Apômtaunê biṅ tonec gebe “Ôlic acgom, aê oc jakêṅ ṅagêjô êndêṅ Jerusalem to ṅalau samob êtôm buku ṅabinṅ tau, taṅ sêsam lasê gêdêṅ kiṅ gêṅô nanṅ. ¹⁷ Gebe êsêac têtinṅ aê su ma sêkêṅ da gêdêṅ anôtôî jaba gebe nêṅ lemeṅ ṅakôm gêgôm aê têtac ṅandaṅ kêsa. Aê têtac ṅandaṅ êlakoc gamêṅ tonec ma gêṅ teṅ êsi aê têtac ṅandaṅ êndu atom. ¹⁸ Tagenṅ asôm biṅ tonec êndêṅ kiṅ Judaṅa, taṅ kêsakiṅ amac gebe atu kênac Apômtau nanṅ, gebe Apômtau, Israelnêṅ Anôtô, nê biṅ tonec gebe Aôm gôṅô biṅ, taṅ aê kasôm nanṅ. ¹⁹ Ma gêdêṅ taṅ aôm gôṅô biṅ, taṅ aê kasôm kêkanônṅ malac tonec to ṅalau gebe lau embe têtakê ma embe sêpuc boa lau, go sêsam malac tonanṅ ṅaê nanṅ. Gêdêṅ taṅ aôm gôṅô biṅ tonanṅ nanṅ, aôm gôjam taôm ôkwi ma gôbu taôm. Ma aôm kôkac nêṅ ṅakwê gêṅgic to kôtanṅ taṅjiboa,

tec gaņô aôm. ²⁰ Tec ôlic acgom, aê gabe jajon aôm ôwiņ tamami ma ôsêp nê m sa tobiņmalôgeņ ma matamanô êlic gêņwapac sec samob, taņ jakêņ gebe êkôniņ malac tonañ naņ atom.” Ma êsêac jasêkôc biņ tonañ sêmu dêdêņ kiņ sêja.

23

Josia gesen sakiņ anôtôi Jabaņa su

¹ Go kiņ kêkalem lau Juda to Jerusalem nêņ laumata gebe sêkac sa sêwiņ eņ. ² Ma kiņ kêpi Apômtaunê lôm dabuņ gêja gêwiņ lau Juda to Jerusalemņa samob ma dabuņwaga to propete ma lau ņagêdô samob, lau kapôeņ to lau sauņ kêtômgeņ. Ma kiņ tau kêsam Biņsu ņabuku, taņ têtap sa aņga lôm dabuņ naņ lasê. ³ Ma kiņ kêkô kêsî alê ma kêmoatiņ poac teņ gêwiņ Apômtau gebe taņa wamu eņ ma êmansañ ênê biņsu to jatu ma ņagôliņ tonê ņalêlôm samuc ma tonê katu samuc ma êņgôm poac ņabiņ samob, taņ teto gêc buku tau naņ, ņanô asa. Ma lau samob sêmoatiņ poac tonañ sêwiņ.

⁴ Go kiņ Josia kajatu dabuņwagasêga Hilkia to nê dabuņwaga ņagêdô ma lau-sejop-lôm-dabuņ-ņasacgêdôwaga gebe sêkôc gêņ samob, taņ gêjac sakiņ Bal to anôtôo Asera ma utitalata ņawae naņ êsa aņga lôm dabuņ êna. Kiņ tau kêkêņ ja geņ gêņ samob tonañ aņga malac Jerusalem ņamagê, aņga gaboañ Kidronņa. Go kêsôm gebe sêkôc ņataê sêna Betel. ⁵ Ma eņ kêkôc anôtôi jaba ņadabuņwaga, taņ kiņ Judañ sêjatu gebe sêkêņ da êndêņ anôtôi jaba aņga lau Juda nêņ malac to gamêņ kêdabiņ Jerusalem naņ, ma dabuņwaga, taņ sêkêņ da gêdêņ Bal to oc ma ajon to utitalata naņ

samob su. ⁶ Go eŋ kĕkôc Aseranê ŋakatu su aŋga Apômtaunê lôm dabuŋ jakêsa Jerusalem ŋamagê gêdêŋ gaboan Kidronŋa gêja ma kĕkêŋ ja geŋ su, go kêsac ŋagasi popoc kĕtu kekop ma kĕpalip kĕpi gamêŋ sêôŋa. ⁷ Eŋ kĕtuc lau mockainŋo to mockainŋa nêŋ andu, taŋ gêjac tĕku Apômtaunê lôm dabuŋ naŋ popoc. Aŋga tonan lauo sêwa obo, taŋ geŋ kalen gêsan anôtôo Asera nê ŋakatu auc. ⁸ Ma eŋ kakôc dabuŋwaga samob, taŋ sêmoa malac kapôêŋ Judaŋa naŋ, su sêmêŋ Jerusalem ma eŋ gêsêŋ altar, taŋ êsêac sêkêŋ da naŋ, su aŋga Geba e gêdêŋ Berseba. Eŋ gesen ŋalau sec nêŋ altar su amboac tonanŋen. Altar tau kĕkô kĕsi gôlinwaga malacŋa Josua nê sacgêdô ŋagasêŋa. ⁹ Gamêŋ ŋabau ŋadabuŋwaga tonan tĕtôm gebe sênam sakin aŋga Apômtaunê lôm dabuŋ aŋga Jerusalem atom, mago êsêac tĕtôm gebe sêniŋ polom ŋaluc sêwiŋ nêŋ lau dabuŋwaga ŋagêdô. ¹⁰ Kin Josia gesen gamêŋ Topet aŋga gaboan Hinonŋa ŋadabuŋ su gebe teŋ êkêŋ nê latu me latuo êtu daja êndêŋ anôtô Molok êtiam atom. ¹¹ Eŋ kĕkôc hos samob, taŋ kin Judaŋa sêkêŋ kĕkô lôm dabuŋ ŋasacgêdô to laumata Natan Melek nê andu ŋagala gebe tetoc oc sa naŋ su ma kĕkêŋ ja geŋ kareta, taŋ gêjac sakin ocŋa ŋawae naŋ. ¹² Kin Judaŋa sêboa altar ŋagêdô sa aŋga balêm, taŋ kĕkô Ahasnê andu ŋasalôm ŋaô naŋ, ma Manase gêboa altar ŋagêdô sa aŋga Apômtaunê andu ŋamalaclun luagêc. Kin Josia kĕtuc altar samob tonan popoc ma kĕbaliŋ altar ŋapopoc kĕsêp bu Kidron. ¹³ Ma Josia gesen gamêŋ ŋabau ŋaaltar, taŋ kin Salomo kĕkwê kĕkô Jerusalem ŋaoc kĕpi ŋa ma lôc Katêkwi gêmu kêsanaŋ ŋadabuŋ su. Gamêŋ ŋabau tonan gêjac

lau Sidon nêĵ anôtôo alôb-alôb Astarte ma lau Moab nêĵ anôtô alôb-alôb Kemos ma lau Amon nêĵ anôtô alôb-alôb Milkom ŋawae. ¹⁴ Kiĵ Josia kêtuc alé gwam popoc ma kêsap anôtôo Asera nê ŋakatu tulu go kêkêĵ ŋamalac nêĵ ŋatêkwa gêĵam gêĵ alôb-alôb tonanĵ ŋamala aucgenĵ.

¹⁵ Nebat latu Jerobeam, taĵ gêwê lau Israel sêgôm sec nanĵ gêboa gamêĵ ŋabau to altar teĵ sa anĵa Betel. Gamêĵ ŋabau to altar tonanĵ Josia gesen su ma kêtuc altar ŋapoc tau popoc e lêsîm-lêsîmgenĵ. Ma kêkêĵ Aseranê ŋakatu ja gen su. ¹⁶ Ma gêdêĵ taĵ Josia kêkac tau ôkwi nanĵ, eĵ gêlic sêô ŋagêdô gêc gamêĵ ŋabau. Tec kêsakiĵ lau gebe sêkôc ŋatêkwa su ma sêkêĵ ŋatêkwa tau kêsa ja anĵa altar ŋaô. Kêtu tonanĵa eĵ gesen altar tau ŋadabuĵ su kêtôm Apômtaunê biĵ, taĵ propete kêsôm lasê gêdêĵ taĵ Jerobeam gêlic om ma kêkô kêsi altar tau nanĵ. Kiĵ Josia kêsala gamêĵ e gêlic propete tau, taĵ geoc biĵ tau lasê nanĵ, nê sêô gêc. ¹⁷ Eĵ kêtu kênac gebe “Asanê sêô tonanĵ.” Ma lau malacĵa sêĵô eĵ awa gebe “Anôtônê ŋac, taĵ gêmêĵ anĵa Juda ma geoc gêĵ tau lasê, taĵ aôm gôgôm gêdêĵ altar Betelĵa nanĵ, nê sêô tonanĵ.” ¹⁸ Josia kêsôm gebe “Eĵ ênêcĵa, ŋac teĵ êmoasac ênê ŋatêkwa atom.” Amboac tonanĵ sêĵam ênê ŋatêkwa ôkwi atom. Ma sêkôc propete, taĵ gêmêĵ anĵa Samaria nanĵ, nê atom amboac tonanĵenĵ. ¹⁹ Josia gesen gamêĵ sakiĵ jabaĵa, taĵ kiĵ Israelĵa sêmasaĵ e sêgôm Apômtau têtac ŋandanĵ kêsa ŋa gêĵ tonanĵ nanĵ, su anĵa Israel nêĵ malac kapôêĵ samob tomalagenĵ. Eĵ gêgôm gêĵ, taĵ gêgôm anĵa Betel nanĵ, gêdêĵ altar samob. ²⁰ Eĵ gêĵac gamêĵ ŋabau ŋadabuĵwaga, taĵ sêmoa nanĵ,

êndu sêsac altar ñaô ma kêkêñ ñamalac ñatêkwa ja geñ gêsac altar tau ñaô amboac tonanğen. Go eñ gêmu gêja Jerusalem kêtiam.

Josia kêmasañ Pasa

²¹ Ma kiñ kêjatu lau gebe “Atoc Apômtau, amacnêm Anôtô, sa ma alic om Pasa êtôm teto gêc Poac ñabuku.” ²² Gebe sêlic om Pasa gêdêñ lau gôliñ waga, tañ sêjam gôliñ Israel nañ, nêñ têm e gêdêñ kiñ Israel me Judaña nêñ têm atom amboac tonanğen. ²³ Mago gêdêñ tañ Josia gêjam gôliñ gamêñ jala 18 su nañ, êsêac tetoc Apômtau sa ma sêlic om Pasa aña Jerusalem.

²⁴ Ma teñ gêwiñ. Josia gesen lau-seoc-biñ-lasêña to mectomañ ma ñakatu to anôtôi jaba ma gêñ alôb-alôb samob, tañ kêtap sa aña gamêñ Judaña to Jerusalem nañ su. Eñ gêgôm gêñ tonanğe gebe êngôm biñ, tañ teto gec Poac ñabuku, tañ dabuñwaga Hilkia kêtap sa aña Apômtaunê andu nañ, ñanô êsa. ²⁵ Kiñ teñ gêjam sakiñ Apômtau tonê ñalêlôm samuc, tonê katu samuc ma tonê ñaclai samuc ma taña wamu Mosenê ñalô kêtôm eñ gêmoa gêmuñ eñ ma teñ kêdaguc eñ atom amboac tonanğen.

²⁶ Mago Apômtau gêwi nê têtac ñandan sec, tañ kêlakoc lau Juda nañ, siñ atom gebe Manasenê lêñ geo gêgôm eñ têtac ñandan kêsa ñanôgen. ²⁷ Ma Apômtau kêsôm gebe “Aê jatiñ lau Juda su aña lañôcnêm amboac katiñ Israel su ma jambaliñ malac Jerusalem, tañ kajaliñ sa nañ, to andu, tañ kasôm gebe ñoc ñaê anêc ñalêlôm nañ siñ.”

²⁸ Gêñ ñagêdô samob, tañ kiñ Josia gêgôm nañ, teto gêc kiñ Judaña nêñ miñ ñabuku. ²⁹ Gêdêñ tañ Josia kêtû kiñ nañ, kiñ Aiguptuña Neko gêwê nê

siŋwaga sêja bu Euprat gebe ênac siŋ êndêŋ kiŋ Asuriaŋa. Kiŋ Josia gebe naêndac eŋ, tec Parao Neko gêlic eŋ ma gêjac eŋ êndu aŋga Megido. ³⁰ Ma Josianê sakiŋwaga sêkêŋ ênê ŋawêlêlaŋ gêsac kareta aŋga Megido ma sêkôc eŋ sêja Jerusalem ma sêsuŋ eŋ aŋga taunê sêô. Ma lau Juda sêjaliŋ Josianê latu Joahas sa ma seŋ oso eŋ kêtû kiŋ gêjô tama su.

23:31–24:7 Ŋamadiŋ tonec gêjac miŋ biŋ taŋ kêsa gêdêŋ taŋ Judanêŋ kiŋ Joahas to Joiakim, taŋ gêjô eŋ su naŋ, sêjam gôliŋ gamêŋ Judaŋa.

24

Kiŋ Judaŋa Jehoiakin

⁸ Jehoiakinnê jala kêtû 18 ma eŋ kêtû kiŋ ma gêjam gôliŋ gamêŋ ajoŋ têlêacgeŋ gêŋgôn Jerusalem. Ênê tênanê ŋaê Nehusta, eŋ Elnatan aŋga Jerusalem latuo. ⁹ Jehoiakin kêdaguc tamanê lêŋ ma gêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ.

¹⁰ Gêdêŋ ŋasawa tonan kiŋ Babilonŋa Nebukadnesar nê siŋwaga sêpi Jerusalem jasêgi malac tau auc. ¹¹ Gêdêŋ taŋ siŋwaga sêgi Jerusalem auc naŋ kiŋ Babilonŋa Nebukadnesar mêngeô lasê Jerusalem amboac tonanŋeŋ, ¹² ma kiŋ Judaŋa Jehoiakin agêc têna to nê sakiŋwaga ma laumata to gejobwaga andu kapôêŋŋa sêkêŋ taun dêdêŋ kiŋ Babilonŋa. Nebukadnesar gêjam gôliŋ gamêŋ jala 8 gêmoa, tec kêkôc Jehoiakin kêtû ŋac kapoacwalôŋa. ¹³ Ma eŋ kejoŋ awamata samob, taŋ gêc lôm dabuŋ to kiŋnê andu naŋ, ma sêga laclu gold, taŋ kiŋ Israelŋa Salomo kêmasan aŋga Apômtaunê lôm dabuŋ naŋ, popoc-popoc kêtôm

Apômtau kêsôm lasê gamuñ su. ¹⁴ Ma Nebukadnesar gêwê lau Jerusalemña samob to kasêga ma siñsêlêc amboac lau 10,000 têtû lau kapoacwalô, ma lau lemeñ mêtêña to lau sêpac kiwaga sêwiñ. Lau ñalêlôm sawa taungeñ tec sêmoa nêñ gamêñ. ¹⁵ Nebukadnesar kêkôc Jehoiakin gêja malac Babilon gêwiñ ênê têna to nê lauo ma nê gejobwaga to gamêñ ñalaumata têtû lau kapoacwalôña. ¹⁶ Nebukadnesar kêkôc lau towae 7,000 ma lau lemeñ mêtêña to lau sêpac kiña 1,000 sêngôñ kapoacwalô anga Babilon. Êsêac samob tonañ lau ñajaña, tañ têtôm gebe sênac siñ nañ. ¹⁷ Go kiñ Nebukadnesar kêkêñ Jehoiakin tama saun Mata-
nia kêtû kiñ Judaña ma gêjam ênê ñaê ôkwi kêsam enj gebe Sedekia.

¹⁸ Sedekia nê jala kêtû 21 gêdêñ enj kêtû kiñ Judaña ma gêjam gôliñ gamêñ jala 11 anga Jerusalem. Ênê têna nê ñaê Hamutal, enj Jeremia anga malac Libna latuo. ¹⁹ Enj kêdaguc Jehoiakin nê lêñ ma gêgôm gêñ, tañ Apômtau gêlic sec nañ. ²⁰ Apômtau têtac ñandanj kêsâ gêdêñ lau Jerusalem to Judaña, tec kêtij êsêac su anja lañônêmña.

Jerusalem gebeñ

Sedekia gêli tau sa gêdêñ biñ Babilon Nebukadnesar.

25

¹ Sedekia gêjam gôliñ gamêñ jala 9 ma ajôn 10 ma bêc 10, go kiñ Babilonña gêwiñ nê siñwaga samob gêmêñ gebe sênac siñ êndêñ Jerusalem ma sêgi malac tau auc. Êsêac sê nêñ becobo kêkô malac ñamagê ma sêboa nom sa ma sêgi malac tau

auc. ² Ma êsêac sêgi malac auc e gêdêġ Sedekia nê gôliġ ŋajala kêtġ 11. ³ Gêdêġ jala tonanġ ŋaajônġ 4 ŋabêc 9 tóbôm gêjam sêga ma launêġ gêġ taniġŋa masianô samucġenġ. ⁴ Gêdêġ bêc tonanġ ŋacjo têtuc tunbôm popoc. Lau Kaldea sêgi malac auc, mago kiġ Judanġa to nê siġwaga samob sêc sêja gêdêġ gêbêc. Êsêac sêsa sacgêdô, taġ gêc tunbôm luagêc ŋasawa kêsi kiġnê kôm sauġ naġ, ma sepeġ gaboanġ Arabagenġ sêja. ⁵ Mago Kaldeanêġ siġwaga sêjanda kiġ ma sê êsêac tônġ anġa gaboanġ Jerikonġa ma ênê siġwaga samob sêc êliġ-êliġ. ⁶ Go êsêac sêkôc Sedekia tônġ ma sêkêġ enġ gêdêġ kiġ Babilonġa anġa malac Ribla ma enġ kêmetôc Sedekia. ⁷ Êsêac sêjac ênê latui êndu anġa enġ tau laġônêmġa, go sêkip Sedekia mataanô sa to sêsô enġ tônġ ŋa kapoacwalô ma sêkôc enġ gêja Babilon.

Sesenġ lôm dabuġ su

⁸ Gêdêġ taġ kiġ Nebukadnesar nê gôliġ ŋajala kêtġ 19 ŋaajônġ 5 ma ŋabêc 7 naġ kiġ Babilonġa nê sakiġwaga teġ Nebusaradan taġ kêtġ siġwaga sejob kiġŋa nêġ kasêga naġ, kêsô Jerusalem gêja. ⁹ Enġ kêkêġ ja geġ lôm dabuġ to kiġnê andu ma andu Jerusalemġa samob su. ¹⁰ Ma Kaldeanêġ siġwaga, taġ sêwiġ siġwaga sejob kiġŋa nêġ kasêga naġ, sesenġ Jerusalem ŋatunbôm su samucġenġ. ¹¹ Go kasêga Nebusaradan kêkôc lau ŋapopoc, taġ gacġenġ sêmoa malac naġ samob, lau lemeġ mête ŋagêdô, taġ gacġenġ sêmoa naġ ma êsêac, taġ sêsuġ taunġ gêmġuġ gêdêġ êsêac lau Babilon su naġ, sêja Babilon. ¹² Mago enġ gêwi lau ŋalêlôm sawa ŋagêdô siġ gacġenġ sêmoa, gebe sejob kôm wainġa to sênam kôm moġa.

¹³ Ma lau Kaldea sêjac Apômtaunê andu ŋaalê kopa ma laclu kapôêĭ bunja, taĭ sêmasaĭ ŋa kopageĭ naĭ, popoc ma sêkôc kopa samob sêja Babilon. ¹⁴ Ma êsêac sêjaŋgo ku to siac ma bôjaĭ to laclu ma waba kopaĭ samob, taĭ gêjac sakiĭ lôm dabuĭĭ ŋawae naĭ su. ¹⁵ Ma kasêga kêkôc gêĭmalu ŋabulakôp to suc ma ŋagêĭlêlôm samob, taĭ sêmasaĭ ŋa gold to silber naĭ, su amboac tonai. ¹⁶ Alê luagêc ma bukom to sac, taĭ Salomo kêmasaĭ kêtû lôm dabuĭĭ naĭ, ŋakopa ŋawapac sec, tec sêjam dôĭ kêtôm atom. ¹⁷ Alê tau baliĭ kêtôm saka 5 ma sêmasaĭ alê ŋatêpôê ŋa kopa baliĭ amboac saka samuc tagaĭ. Ma sêsac kopa kêtû o to walô ma kaĭanô ŋakatu gêjam ŋamôkê tau auc ma alê kêtû luagêcĭa kêtôm tonai.

Sêkôc lau Juda sêja Babilon

¹⁸ Go siĭwaganêĭ kasêga Nebusaradan kêkôc ŋac dabuĭsêga Seraia agêc dabuĭwaga, taĭ kêsô eĭ ŋalabu naĭ, Sepania ma gejobwaga sacgêdôĭa têlêac tôĭ. ¹⁹ Anĝa malac eĭ kêkôc gejobsêga, taĭ gêjam gôliĭ siĭwaga naĭ, to lau lemeĭ teĭ taĭ ôliĭ andaĭ kiĭ ma gacgeĭ sêmoa malac naĭ, tôĭ ma siĭsêlêc laŋgwa nê kêlêpêwaga, taĭ gejob siĭwaganêĭ ŋaêmôkê naĭ, to lau towae 60 gamêĭ ŋagêdôĭa, taĭ eĭ kêtap sa anĝa Jerusalem tau. ²⁰ Kasêga Nebusaradan kêkôc êsêac gêdêĭ kiĭ Babilonĭa, taĭ gêmoa malac Ribla. ²¹ Ma anĝa malac Ribla, taĭ gêc gamêĭ Hamat naĭ, kiĭ Babilonĭa kêjatu lau gebe sênac êsêac êndu. Amboac tonai êsêac sêwê lau sêwi nêĭ gamêĭ siĭ jasêĭgôĭ gamêĭ Babilon.

Gôliĭwaga Judaĭa Gedalia

22 Kiṅ Babilonṅa Nebukadnesar kékêṅ Ahikam latu ma Sapan dêbu Gedalia kêtû lau ṅagêdô, taṅ Nebukadnesar gêwi siṅ gacgeṅ sêmoa gamêṅ Judaṅa naṅ, nêṅ gôliṅwaga. 23 Gêdêṅ taṅ lau Juda nêṅ laumata to nêṅ siṅwaga samob sêṅô gebe kiṅ Babilonṅa kékêṅ Gedalia kêtû gôliṅwaga naṅ, êsêac dêdêṅ Gedalia sêja Mispa. Lau tau tonanṅ nêṅ ṅaê tonec gebe Netania latu Ismael agêc Karea latu Johanan ma Tanhumet latu Seraia aṅga malac Netopat, agêc Jasiaṅ aṅga Maka. 24 Ma Gedalia kêtôc lêma gêdêṅ êsêac to nêṅ lau ma kêsôm gebe “Atêc taôm êtu lau Babilon nêṅ laumataṅa atom. Aṅgôṅ gamêṅ tonec ma anam sakiṅ kiṅ Babilonṅa, go amoa ṅajam.” 25 Mago gêdêṅ jala tonanṅeṅ ṅaajôṅ 7 Netania latu ma Elisama dêbu Ismael aṅga kiṅnê gôlôac ṅam gêmêṅ Mispa gêwiṅ lau 10 ma sêjac Gedalia to lau Juda ma lau Kaldea, taṅ sêmoa sêwiṅ eṅ naṅ, êndu aṅga Mispa. 26 Go lau samob, lau tolêlôm to lau ṅalêlôm sawa kêtômgeṅ, sêwiṅ siṅwaganêṅ laumata sêwi gamêṅ siṅ ma sêsêp Aiguptu sêja gebe êsêac têtêc Kaldeawaga.

Sêwi Jehoiakin siṅ aṅga kapoacwalô

27 Gêdêṅ taṅ kiṅ Judaṅa Jehoiakin nê jala gêṅgôṅ kapoacwalôṅa kêtû 37 ṅaajôṅ kêtû 12 ma ṅabêc 27 naṅ, Ewilmerodok kékôc nê gôliṅ kiṅṅa sa, tec eṅ kêmoasiṅ kiṅ Judaṅa Jehoiakin ma kêgaboac eṅ su aṅga kapoacwalô. 28 Eṅ kêmoasiṅ eṅ ma gêmac-gêmac biṅ gêdêṅ eṅ ma kékêṅ eṅ gêṅgôṅ lêpôn teṅ ṅaô ma ketoc eṅ sa kêlêlêc kiṅ ṅagêdô, taṅ sêmoa Babilon sêwiṅ eṅ naṅ su. 29 Jehoiakin kêkwalec ṅakwê kapoacwalôṅa su ma geṅ gêṅ gêṅgôṅ kiṅnê tebo kêtôm têm samob e gêmac êndu. 30 Gêdêṅ têm

samob, taŃ eŃ gêmoa mata jaliŃa naŃ, eŃ kêtap nê
gêŃ, taŃ kêpô lêna naŃ sa kêtôm bêcgeŃ aŃga kiŃnê.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb